

ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราษฎร์พัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

The Strategy of Administration to Develop Students' Ability as Rathpattana School's Curriculum Mae FahLuang district in Chiangrai

นางสาวศิริกมลทิพย์ เชียงแสง

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.ไพโรจน์ รื่นชูวงศ์

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ตำบลบันตู อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราษฎร์พัฒนาเป็นการวิจัยสถาบัน(Institutional Research) โดยใช้ออกแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (MixedMethodology) ที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) และข้อมูลเชิงปริมาณ(Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและระดับของการบริหารจัดการด้านสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาใช้เครื่องมือแบบสอบถามปลายเปิดสภาพของการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราษฎร์พัฒนาและแบบสอบถามสภาพและระดับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราษฎร์พัฒนา กับผู้บริหารและคณะครู และวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ(ContentAnalysis) แล้วสังเคราะห์เป็นความเรียง2) เพื่อหาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของการดำเนินการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือแบบบันทึกการวิเคราะห์แสดงเหตุและผลต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา(CauseandEffectAnalysis) และ 3) เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราษฎร์พัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา โดยการจัดประชุมระดมสมอง (Brainstorming) ทั้งในวัตถุประสงค์ที่2 และ 3 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สภาพและระดับของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราษฎร์พัฒนา เมื่อพิจารณาตามหลักการการดำเนินการตามหลักการบริหารจัดการ”POLC” ได้แก่ความสามารถด้านการสื่อสารและความสามารถในการคิดและคุณภาพระดับดี ได้แก่ความสามารถด้านการแก้ปัญหาความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ภาพรวมของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราษฎร์พัฒนามีคุณภาพระดับดีเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนทั้ง5ด้านสามารถแยกออกเป็น2ประเด็นคือ1) เหตุและปัจจัยประเด็นสนับสนุนเกิดจากด้านผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำสูง ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษามีแรงจูงใจและประสิทธิภาพการทำงานสูง ด้านการบริหารจัดการในด้านปัจจัยภายนอกสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากชุมชน2) เหตุและปัจจัยประเด็นอุดหนุน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านงบประมาณยังไม่เพียงพอในด้านปัจจัยภายนอก ยังคงใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารและสภาพแวดล้อมบริบท ในด้านการบริหารจัดการนั้น ไม่มีการติดตามประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่21 ของโรงเรียนราษฎร์พัฒนาอำเภอมะนัง จังหวัดยะลาประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมีเป้าหมายมุ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยกลยุทธ์คือ พัฒนาความรู้ด้านการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน และพัฒนาปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 มุ่งเน้นพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างแท้จริงที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการพัฒนาที่กำหนดไว้โดยเป้าหมายมุ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา/ครูและบุคลากรในสถานศึกษาประกอบด้วยกลยุทธ์คือ กำหนดเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน และโครงการพัฒนาสมรรถนะครูผู้พัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้สอดคล้องความต้องการของบุคลากรและสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสมมีการนำผลจากการพัฒนามาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปโดยเป้าหมายมุ่งที่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาประกอบด้วยกลยุทธ์พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้สอดคล้องความต้องการของบุคลากรและสถานศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และกลยุทธ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา และสร้างระบบให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาเองโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในติดตามผลการบริหารจัดการ เป้าหมายมุ่งที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา/บุคลากรในสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีกลยุทธ์การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้นั้นแผนกำหนดการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ 5 ระยะ คือระยะที่ 1 เริ่มต้นวิเคราะห์ (ภายในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558) ระยะที่ 2 จัดประสบการณ์ (ภายในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558) ระยะที่ 3 รายงานผล (ภายในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558) ระยะที่ 4 นำสู่นวัตกรรม (ภายในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559) ระยะที่ 5 นำสู่การเรียนรู้ที่ยั่งยืน (ภายในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559) กำหนดการนับเป็นเดือนเพื่อการใช้ยุทธศาสตร์

คำสำคัญ การพัฒนาตัวบ่งชี้, สมรรถนะหลัก, การประเมินผลการปฏิบัติงาน

Abstract

This research was the institutional research using mixed methodology for collecting data in qualitative and quantitative method. The purposes of this research were: 1) to study the condition and quality level of the administrative operation to develop students' competency based on the school curriculum; 2) to find out the important causes and factors affecting the quality of the administrative operation to develop students' competency based on the school curriculum, and; 3) to present the strategy for administration to develop students' competency based on school curriculum in accordance with the 21st century education of Rajpattana School in Mae Fah Luang district, Chiang Rai province. The population was administrators and teachers. Tools used for this research were open-ended questionnaire, questionnaire and causes and effect analysis record. The data was analyzed by using content analysis and administration strategy was implemented by brainstorming technique. The research results were concluded as follows:

Regarding the condition and level of the administrative operation to develop students' due to "POLC" strategic management in terms of communication and thinking ability were at a very good level. The overall condition of the administrative operation and in terms of problem solving, life skills, and IT literacy were also at a good level.

The causes and factors affecting the administration to develop 5 aspects of students' competency could be divided into two issues as follows: 1) Supporting causes and factors were school's executives had high leadership; teachers and educational personnel had high motivation and work efficiency as well as the administration on the external factor or outside of school appeared that the school was supported by community; 2) Pull causes and factors consisted of school's executives, teachers and educational personnel, and insufficient budget. For external factors, there were still using dialect for communication and context environment and for administration, there were no monitoring and evaluation on the development of students' capacity continuously. The strategies of administration to students' competency based on school curriculum in accordance with the 21st century learning skills of Rajpattana school, Mae Fah Luang district, Chiang Rai province consisted of the following:

Strategy I: Developing school's executives to develop students' competency based on school curriculum in accordance with the 21st century learning skills with the purposes to develop cognition of the administration to develop students' competency and to adjust visions of school's executives to be ready for changing, targeting at school's executives. The strategies were the development of knowledge of developing students' competency and the development and adjustment visions of school's executives.

Strategy II: Emphasizing on the development of students' competency truly in accordance with the 21st century learning skills with the aims to promote the learning management responding to students' demand accorded to the standard of development defined, targeting at school's executives, teachers and personnel in school. The strategies composed of determination the goal of school's success, the project of students' competency development, and the project of teachers' competency development toward students' competency development.

Strategy III: Promoting personnel-in-school development for students' competency in accordance with the 21st century learning skills with the purposes to develop personnel in school to be accorded to the demand of personnel and school, to allow personnel to develop oneself properly, to use the development results for improving the operation procedure, and to exchange knowledge for further developing students' competency efficiently, targeting at teachers and personnel in school. The strategies composed of the personnel in school development to be accorded to the demand of personnel and school in developing students' competency in accordance with the 21st century learning skills and the knowledge sharing strategy for students' competency development.

Strategy IV: Promoting the administration procedure to develop students' competency in accordance with the 21st century learning skills with the purposes to develop the administration procedure for developing students' competency, to achieve school's goal, and to create the autonomous system in school depending on the community participation in terms of the follow up of the administration. The target group was school's director, personnel in school, and school's committee by using the strategy of the administration procedure development.

The 5-phase strategies plan of administration were designed to develop students' competency in accordance with the 21st century learning skills as follows: Phase I begins with the analysis within semester 1 in the academic year 2015; Phase II manages the experience within semester 2, in the academic year 2015; Phase III reports the results within semester 2 in the academic year 2015; Phase IV leads to the innovation within semester 1 in the academic year 2016, and; Phase V leads to the sustainable learning within semester 2 in the academic year 2016. The Schedule will be counted in month for using the strategies.

Keyword Competency Indicators, Performance,

บทนำ

เมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวัน ส่งผลกระทบต่อด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม รวมถึงด้านการศึกษาด้วย จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น ทุกสังคมจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนตนเอง เพื่อสร้างการอยู่รอดในสถานการณ์ปัจจุบัน ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สังคมไทยจึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการปรับเปลี่ยน เพื่อดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติสุขได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนตลอดจนประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น เพื่อให้ได้ศักยภาพที่มีในตัวผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ รู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วได้ (สุธีรัตน์ อริเดช, 2557 : 1) ในการจัดการศึกษาของไทยนั้น ก็ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีการเปลี่ยนแปลงตามการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เช่นกัน โดยหลักสูตรการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันนั้น ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยมีการกำหนดตัวบ่งชี้และวิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละกลุ่มสาระ และนอกจากนี้หลักสูตรได้กำหนดให้มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ เพื่อเป็นพื้นฐานเบื้องต้น คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ,

2551 : 18-25) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาในสถานการณ์ดังกล่าว ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงถือเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องพัฒนาแนวทาง การจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 15-17)

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนจึงต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีจึงจะด้วย ซึ่งเป็นความความรับผิดชอบของทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่จะต้องมีความพัฒนาความสามารถเพื่อเปลี่ยนแปลงวิธีคิด พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและแนวทางการบริหารจัดการพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง (มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2556: 1) สถานศึกษาต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาของตนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร ที่กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถหรือเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังกล่าวข้างต้น

โดยสถานศึกษาต้องกำหนดยุทธศาสตร์เป็นแนวทางการทำงานที่ดีมีความยืดหยุ่นพลิกแพลงได้ตามสถานการณ์นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (สุวิทย์ มูลคำ, 2548 : 56) นำความคิดมาบูรณาการ เพื่อให้ได้แนวทางใหม่ๆ ที่ทันสมัยโดยใช้ความชาญฉลาด มีความพิเศษกว่าวิธีการธรรมดาๆ ที่เราค้นเคย และสามารถนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติให้บรรลุจุดหมายตามที่ต้องการ อีกทั้งยุทธศาสตร์เป็นการนำความคิดมาบูรณาการเพื่อให้ได้แนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขปัญหาและมีกรอบของการพัฒนาที่ชัดเจนมากขึ้นอีกด้วยซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานด้านอื่นๆ ต่อไปอย่างสอดคล้องเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ โดยการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีนั้น ถือเป็นกระบวนการของการที่มุ่งสู่เป้าหมายขององค์การจากการทำงานร่วมกัน ใช้บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ (Certo, S.C. and peter, 1991 : 555) และเป็นกระบวนการออกแบบและเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ St George's College. ที่ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 จะมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำลาย และซับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างเต็มไป ด้วยการทำลายและปัญหา รวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆ ที่น่าตื่นเต้น สถานศึกษามีหลักสูตรแบบยืดหยุ่นเป็นฐาน

มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในโลกที่เป็นจริงที่มีอยู่อย่างไม่มีจำกัด ครูทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้เรียนและชุมชน เข้าสู่ศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ และสนับสนุนช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้นำไปสู่เครื่องมือการปฏิบัติและใช้ประโยชน์ เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ และต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2556 : 46) นอกจากการบริหารจัดการที่ดีแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษายังต้องเป็นหลักสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการอีกด้วย

โรงเรียนราษฎร์พัฒนาดำเนินการตั้งอยู่ที่ตำบลแม่สองนอก อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา เป็นสถานศึกษาที่มีนักเรียนจำนวนไม่ถึง 70 คน จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระหว่างวันที่ 5 – 6 , 9 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555 ซึ่งได้รับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารจัดการศึกษา โดยสถานศึกษาควรพัฒนาระบบการประเมินผลงานให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและดำเนินการประเมินไปพัฒนางานต่างๆ ให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาจึงได้ให้การสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรได้อย่างแท้จริงและเหมาะสมกับผู้เรียน จากผลของข้อเสนอแนะดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาอิสระเรื่อง ข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราษฎร์พัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและระดับของการบริหารจัดการด้านสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อหาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
3. เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราษฎร์พัฒนา

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้ทำให้ได้รับความรู้ ถึงสภาพและระดับของการบริหารจัดการด้านสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราษฎร์พัฒนา

2. การนำไปใช้

2.1 ด้านการวางแผน (Planning) เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนของสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดองค์การ (Organization) ส่งเสริมการพัฒนาคูณาการของสถานศึกษา

2.3 ด้านภาวะผู้นำ (Leading) เสริมสร้างการทำงานเพิ่มประสิทธิภาพของผู้บริหาร

2.4 ด้านการควบคุม (Controlling) การมีส่วนร่วมของชุมชนในติดตามผลการบริหารจัดการ เสริมสร้างความร่วมมือที่ีระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

1.1 การบริหารจัดการด้านสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.1.1 การบริหารจัดการ หมายถึง หน้าที่ของการบริหารจัดการตามหลัก POLC (Bartol & Martin, 1991 : 12) คือ การวางแผน (Planning) การจัดหน่วยงาน (Organizing) ภาวะผู้นำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

1.1.2 ด้านสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่ผู้เรียนทุกคนมีและใช้ได้ อย่างเหมาะสม

1.1.2.1 ความสามารถในการสื่อสาร

1.1.2.2 ความสามารถในการคิด

1.1.2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

1.1.2.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1.1.2.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1.2 เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.2.1 ด้านเหตุ หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา

1.2.2 ด้านปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภายในด้านการบริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณและการบริหารจัดการ ปัจจัยภายนอกของสถานศึกษา ผู้ปกครอง บริบทสภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม

1.3 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราชภัฏพัฒนาควรเป็นอย่างไร

1.3.1 กระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์

1.3.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

2. ด้านพื้นที่การศึกษา โรงเรียนราชภัฏพัฒนา อำเภอมะป้าหลวง จังหวัดเชียงราย

3. ด้านแหล่งข้อมูล (Primary Source)

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

3.2.1 รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นพื้นฐานรอบที่ 3 ของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา ปีการศึกษา 2555

3.2.2 รายงานการประกันคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นพื้นฐานของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา ปีการศึกษา 2555-2556

3.2.3. รายงานเครื่องมือติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา โดยเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปีการศึกษา 2555

3.2.4 รายงานประจำปี ของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา ปี 2555- 2556

3.2.5 หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา ปีการศึกษา 2555

3.2.6 รายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โรงเรียนราชภัฏพัฒนา ปี 2556

4. ด้านเวลา

4.1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราชภัฏพัฒนาในส่วนที่ย้อนอดีตได้ศึกษาจากข้อมูลตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 – 2556 ส่วนในการศึกษาสภาพการบริหารจัดการที่เป็นปัจจุบัน

ได้ทำการศึกษาในปีการศึกษา 2557

4.2 ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา อำเภอมะป้าหลวง จังหวัดเชียงราย เริ่มใช้ในช่วงปีการศึกษา 2558 – 2560

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและระดับของการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามปลายเปิด เรื่อง สภาพของการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

2. แบบสอบถาม เรื่อง สภาพและระดับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามแบบ Likert Scale 5 ระดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามปลายเปิด (Opened Form) มีขั้นตอนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยแบ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร(Review Data) และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Data)

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) มี 2 ประเภท ได้แก่

1.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสร้างแนวคำถามในการสอบถาม พร้อมทั้งทั้งกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เพื่อให้ชัดเจนและตรงตามวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

1.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมา กำหนดขอบเขตของการทำวิจัยและสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

2. แบบสอบถาม (Closed Form) มีขั้นตอนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ขอนหนังสือจากคณบดีคณะครุศาสตร์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตร์ มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนราชบุรีพัฒนา อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปสอบถามโดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในการแบบสอบถามบุคลากรที่เป็นข้าราชการครูโรงเรียนราชบุรีพัฒนา พร้อมทั้งรับคืนด้วยตนเองจำนวน 7 ฉบับ ได้รับกลับ จำนวน 7 ฉบับ

2.3 ผลการรวบรวมข้อมูลปรากฏว่ารับแบบสอบถามกลับคืนมา และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 7 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 2 หาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนราชบุรีพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้การสนทนาระดมสมอง (Brainstorming) เป็นเครื่องมือในการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนาระดมสมอง (Brainstorming) โดยจัดกลุ่มสนทนาที่ภายในห้องสมุด ซึ่งใช้เป็นห้องประชุมของโรงเรียนราชบุรีพัฒนา อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ผู้เข้าร่วมการสนทนา จำนวน 15 คน ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ 1 คน ผู้จัดบันทึก 1 คน บันทึกโดยการจดบันทึกและบันทึกเสียง

ขั้นตอนที่ 3 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราชบุรีพัฒนา อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนราชบุรีพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้การสนทนาระดมสมอง (Brainstorming) เป็นเครื่องมือในการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนาระดมสมอง (Brainstorming) โดยจัดกลุ่มสนทนาที่ภายในห้องสมุด ซึ่งใช้เป็นห้องประชุมของโรงเรียนราชบุรีพัฒนา อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ผู้เข้าร่วมการสนทนา จำนวน 15 คน ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ 1 คน ผู้จัดบันทึก 1 คน บันทึกโดยการจดบันทึกและบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล/การสังเกต

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มจะใช้การแปลความหมายที่เหมาะสม ซึ่งเป็นค่าต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่ข้อมูลดิบ การบรรยาย การตีความ และข้อเสนอแนะในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ในส่วนของการวิเคราะห์และรายงานผลนั้น จะใช้การวิเคราะห์จาก ทรานสคริปต์ (transcript-baser analysis) การวิเคราะห์จากเทป (tape-baser analysis) การวิเคราะห์จากการบันทึกย่อ (note-baser analysis) การวิเคราะห์จากความจำ (memory-baser analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและระดับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน

1.1 สภาพการดำเนินการบริหารจัดการ

1.1.1 ความสามารถด้านการสื่อสารใน การวางแผน (Planning) ผู้บริหารนัดหมายประชุมเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำเสนอปัญหาด้านการสื่อสารกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นเรียนเป็นรายบุคคล การจัดหน่วยงาน (Organizing) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสาร ผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารยึดการใช้ภาษาไทยเป็นหลักและผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประจำชั้นทำการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการสื่อสารของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นภาวะผู้นำ (Leading) ผู้บริหารส่งเสริมให้พัฒนาบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ด้านการสื่อสาร และผู้บริหารยอมรับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและการแก้ไขปัญหาด้านการสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ส่วนการควบคุม (Controlling) ผู้บริหารกำกับติดตาม ควบคุม ดูแลการดำเนินการจัดกิจกรรมและวิธีการส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ควบคุม ดูแลการดำเนินงานอีกด้วย

1.1.2. ความสามารถในการคิดในการวางแผน (Planning) ผู้บริหารนัดหมายประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในก่อนปิดภาคเรียน นำเสนอปัญหาด้านการระบบการคิดการจัดหน่วยงาน (Organizing) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประจำชั้นทำการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นเป็นรายบุคคล และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้ประสานงานหลักในการจัดกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการคิดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ภาวะผู้นำ (Leading) ผู้บริหารส่งเสริมให้พัฒนาบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ด้านการการคิดของผู้เรียนตามสมควร และผู้บริหารสามารถเสริมแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรให้ร่วมกันพัฒนางานใช้ในการแก้ไขปรับปรุงความสามารถด้านการคิดของผู้เรียน การควบคุม (Controlling) ผู้บริหารกำกับติดตาม ควบคุม ดูแลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมและวิธีการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และยังเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการบริหารจัดการด้วย

1.1.3. ความสามารถในการแก้ปัญหาในการวางแผน (Planning) ผู้บริหารนัดหมายประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในก่อนปิดภาคเรียน นำเสนอผู้เรียนที่มีความสามารถบกพร่องด้านการแก้ปัญหาภายในชั้นเรียนของตนเอง การจัดหน่วยงาน (Organizing) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประจำชั้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการแก้ปัญหา และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประจำชั้นทำการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการแก้ปัญหาของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นเป็นรายบุคคล โดยวิธีการสังเกต ภาวะผู้นำ (Leading) ผู้บริหารส่งเสริมให้พัฒนาบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ด้านการการคิดของผู้เรียนตามสมควร และผู้บริหารสามารถเสริมแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรให้ร่วมกันพัฒนางานใช้ในการแก้ไขปรับปรุงความสามารถด้านการคิดของผู้เรียน การควบคุม (Controlling) ผู้บริหารกำกับติดตาม ควบคุม ดูแลการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมและวิธีการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามผลด้วย

1.1.4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตในการวางแผน (Planning) ผู้บริหารนัดหมายประชุมคณะครู

และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในก่อนปิดภาคเรียน นำเสนอผู้เรียนที่มีความสามารถบกพร่องด้านการใช้ทักษะชีวิต การจัดหน่วยงาน (Organizing) ผู้บริหารส่งเสริมครูประจำชั้นจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันในห้องผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกัน และกันอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารส่งเสริมให้สถานศึกษามีกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิต ได้แก่ กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมวันสำคัญ และผู้บริหารส่งเสริมครูประจำชั้นเป็นผู้ทำประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการประเมินความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ด้วยวิธีสังเกตและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความคิดการรู้คิด แล้วนำเสนอผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นกรณีพิเศษแก่คณะที่ประชุมของสถานศึกษา ภาวะผู้นำ (Leading) ผู้บริหารสามารถเสริมแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรให้ร่วมกันพัฒนางานใช้ในการแก้ไขปรับปรุงความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิตของผู้เรียน และผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนอบรมพัฒนาผู้เรียนเกี่ยวกับความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิตของผู้เรียน การควบคุม (Controlling) ผู้บริหารกำกับติดตาม ควบคุม สอดถาม ดูแลการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมและวิธีการส่งเสริมความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิตของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาชุมชน มีส่วนร่วมในการติดตามด้วย

1.1.5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการวางแผน (Planning) ผู้บริหารนัดหมายประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนเพื่อสอบถามปัญหาการใช้เทคโนโลยี และผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนร่วมกันพิจารณาสภาพของอุปกรณ์ของเทคโนโลยีที่ใช้ในปัจจุบัน อีกทั้งผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนร่วมกันจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมในการส่งเสริมเทคโนโลยี การจัดหน่วยงาน (Organizing) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้มีความชำนาญและจบสาขาคอมพิวเตอร์เป็น ผู้รับผิดชอบดูแลระบบและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีของสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาเป็นผู้ทำการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียน และผู้บริหารส่งเสริมให้สถานศึกษามีเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับประถมศึกษา ภาวะผู้นำ (Leading) ผู้บริหารส่งเสริมให้พัฒนาบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกผู้เรียน และผู้บริหารยอมรับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา

และการแก้ไขปัญหาด้านการการใช้เทคโนโลยีระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน การควบคุม (Controlling) ผู้บริหารกำกับติดตามควบคุม ดูแลการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอนความสามารถด้านเทคโนโลยีของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ควบคุม ดูแลการดำเนินงานด้วยและผู้บริหารกำกับติดตาม ควบคุม ดูแลการดำเนินงาน การวัดและการประเมินผลความสามารถด้านเทคโนโลยีของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2. ระดับคุณภาพการดำเนินการการบริหารจัดการ

1.2.1. ความสามารถในการสื่อสาร ภาพรวมของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนความสามารถด้านการสื่อสาร มีคุณภาพระดับดีมาก โดยมีการแปลความคุณภาพอยู่ที่ 4.18

1.2.2. ความสามารถในการคิด ภาพรวมของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนความสามารถด้านการคิด มีคุณภาพระดับดีมาก โดยมีการแปลความคุณภาพอยู่ที่ 4.03

1.2.3. ความสามารถในการแก้ปัญหา ภาพรวมของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนความสามารถด้านการคิด มีคุณภาพระดับดี โดยมีการแปลความคุณภาพอยู่ที่ 3.87

1.2.4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ภาพรวมของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิตมีคุณภาพระดับดี โดยมีการแปลความคุณภาพอยู่ที่ 3.97

1.2.5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ภาพรวมของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีมีคุณภาพระดับดี โดยมีการแปลความคุณภาพอยู่ที่ 3.84

จากการศึกษาข้อมูลสภาพและระดับของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา (ตามข้อ 1 และ 2) ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการคิด และคุณภาพระดับดี ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ภาพรวมของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราชภัฏพัฒนา มีคุณภาพระดับดี โดยมีความเฉลี่ยอยู่ที่ 3.97

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการ

เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน คือความสามารถด้านการสื่อสาร ความสามารถในการคิดความสามารถด้านการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ภาพรวมของการดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ภายใต้การสนับสนุนการประชุมระดมสมอง (Brainstorming) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ตามเหตุและปัจจัยที่พบนั้นสามารถแยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) เหตุและปัจจัยประเด็นสนับสนุน เกิดจากด้านผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำสูงด้านการบริหารจัดการ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น ให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ศึกษา ดูงาน เป็นต้น และเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาในเวลาที่ต้องการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่มีสูง และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารจัดการ บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในด้านปัจจัยภายนอก บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 2) เหตุและปัจจัยประเด็นจุดรั้ง ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ไม่กำกับ ติดตามการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและไม่มีนโยบายด้านการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเท่าที่ควร ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ประสบการณ์การสอนน้อย มีภาระงานของผู้สอนที่เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากงานสอนทั้งยังขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์การสอนโดยตรงในด้านงบประมาณยังไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เช่น อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี เป็นต้นด้านวัสดุ สิ่งของนั้นไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ไม่หลากหลายเนื่องจากงบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด และไม่เหมาะสม ยังล้าสมัย กับสถานการณ์ปัจจุบันและตัวผู้เรียนที่พัฒนาไปตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในด้านปัจจัยภายนอก ภาษา ยังคงใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารสภาพแวดล้อมบริบท สาธารณูปโภค วัฒนธรรมและความเชื่อ และผู้ปกครอง ผู้เรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับผู้ปกครอง คือ ปู่ย่า ตายาย หรือญาติพี่น้อง ซึ่งไม่ใช่พ่อ แม่ที่แท้จริง ในด้านการบริหารจัดการนั้น ไม่มีการติดตามประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนราชภัฏพัฒนาอำเภอมะนัง

หลวง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมีเป้าหมายมุ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยกลยุทธ์ คือ พัฒนาความรู้ด้านการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน และพัฒนาปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 มุ่งเน้นพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างแท้จริงที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ โดยเป้าหมายมุ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา/ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วยกลยุทธ์ คือ กำหนดเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและโครงการพัฒนาสมรรถนะครูผู้พัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในสถานศึกษาเพื่อสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพในสถานศึกษาให้สอดคล้องความต้องการของบุคลากรและสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม มีการนำผลจากการพัฒนามาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยเป้าหมายมุ่งที่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา กลยุทธ์ประกอบด้วย กลยุทธ์พัฒนาศักยภาพในสถานศึกษาให้สอดคล้องความต้องการของบุคลากรและสถานศึกษา ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และกลยุทธ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา และสร้างระบบให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาเอง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในติดตามผลการบริหารจัดการ เป้าหมายมุ่งที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา/บุคลากรในสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีกลยุทธ์การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผน (Planning) โดยกำหนดทิศทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษานั้น สามารถนำแนวทางปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ที่ 2 มุ่งเน้นพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างแท้จริงที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ได้ หากผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานต่างๆ เช่น สภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ศาสนา ความเชื่อ และประเพณีต่างๆ ให้เข้าใจอย่างถูกต้อง ตามสภาพที่แท้จริง เพื่อนำมาประมวลผล วางแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามสภาพความเหมาะสม

2. ด้านการจัดองค์การ (Organization) โดยการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลนั้น ส่งเสริมให้เข้ารับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ด้วยวิธีตามการยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในสถานศึกษาเพื่อสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3. ด้านภาวะผู้นำ (Leading) เสริมสร้างการทำงานเพิ่มประสิทธิภาพของผู้บริหารด้วยยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

4. ด้านการควบคุม (Controlling) การมีส่วนร่วมของชุมชนในติดตามผลการบริหารจัดการเสริมสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างสถานศึกษาและชุมชน นำมาซึ่งการใช้ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

5. แนวทางที่ได้จากการวิจัยเป็นเพียงความคิดเห็นส่วนหนึ่งจากผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนราชภัฏพัฒนาเท่านั้น ที่ยังไม่ได้นำไปปฏิบัติให้เกิดผลขึ้นจริง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญในการนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ปฏิบัติ หรือนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา จึงจะสามารถทำให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงได้

6. แนวทางที่ได้จากการวิจัย ควรนำไปทำกลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

7. แนวทางที่ได้จากการศึกษา ควรนำไปวิจัยต่อไป โดยการทำวิจัยเพื่อศึกษาว่าแนวทางดังกล่าว สามารถนำไปใช้ การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา ได้มากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการใช้ประสบการณ์การใช้ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21

2. ควรมีแผนการกำกับติดตามการดำเนินการ การบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ข้อ อย่างจริงจัง ควรมี ปฏิทินการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้ยุทธศาสตร์โดยคณะ กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากร ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้

3. ควรมีเครื่องมือประเมินผลการใช้ที่หลากหลาย ควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และควรมีการนำข้อมูล จากการรายงานมาใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). **รายงานฉบับสมบูรณ์การจัดทำยุทธศาสตร์ การปฏิรูปการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ**. กรุงเทพฯ: แปซิฟิค.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์.
- สุธีรัตน์ อริเดช. (2557). **ผลของการสอนคณิตศาสตร์ที่ใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ และความคงทนในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). **กลยุทธ์การสอนคิดเปรียบเทียบ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- Bartol, K.M. and Martin D.C. (1991). **Management**. New York: McGraw-Hill, Inc.
- Certo, S.C. and peter. (1991). **J.P. Strategic Management: Concept and Applications**. New York: McGraw-Hill.